

Громадська організація ФОРУМ ВИДАВЦІВ
Україна 79005, Львів-5, а/с 6644
тел./факс (032) 276-46-94, 276-41-52
e-mail: presa@bookforum.com.ua
www.bookforum.com.ua

Пост-реліз 16 вересня 2008 р.

Завершилась 15-а Національна книжкова виставка-ярмарок «Форум видавців у Львові», яка проходила 11-14 вересня.

Головні заходи Форуму видавців у Львові:

- Конкурс «Найкраща книга Форуму видавців 2008»
- Третій Міжнародний літературний фестиваль «Література в еру мас-медіа»
- Бізнес-форум «Український книжковий ринок. Значення статистичної та аналітичної інформації для ефективного розвитку»
- Перший відкритий чемпіонат України зі швидких шахів серед українських письменників та видавців пам'яті Степана Попеля
- Благодійна акція «Подаруй дитині книжку!»

Почесний гість Форуму – Роман Віктюк.

Спеціальні гості – Давід-Дефі Гогібедашвілі (Грузія), Марцеліус Мартінайтіс (Литва), Януш Гловацький (Польща), Татьяна Толстая, Владімір Сорокін (Росія), Роман Іваничук, Роман Лубківський, Ігор Калинець, Олег Лишега, Кость Москалець та Юрій Андрухович (Україна) з групою «Карбідо» (Польща).

Форум видавців привітали:

Президент України Віктор Ющенко
Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко
Віце-прем'єр-міністр України Іван Васюник
Міністр закордонних справ України Володимир Огризко
Міністр внутрішніх справ України Юрій Луценко
Міністр праці та соціальної політики України Людмила Денісова
Міністр у справах сім'ї, молоді та спорту України Юрій Павленко
Перший заступник Голови Держкомтелерадіо України Анатолій Мураховський

Температурні ескапади та інші історії Форуму-2008

Ще в середу здавалося, що попередження про львівську негоду, – не дуже дотепний жарт. Транспортний параліч, який набув не менш символічного значення для сьогоденного Львова, ніж тамтешня атмосфера перманентної реконструкції, шепотів щось про співчуття до всіх, кому треба буде вчасно потрапити до Палацу Мистецтв на Коперніка. Розритий проїзд Крива Липа став однією з перших метафор цього річного Форуму. Колись у Львові таки вдасться зібрати достатньо коштів: і на ремонт каналізацій та доріг, і на побудову нового експоцентру, в якому би не виникали проблеми з електропостачанням, в якому би Форум нарешті дозволив своїм прихильникам уникнути тісняви, цього шпротно-книжкового снування, що створює напівілюзію ажіотажу.

Одні видавці скаржаться, що людей цього року менше, ніж минулого, інші бідкаються, що привезли замало тих чи інших книжок, бо не чекали такої навали. Найсмійніше, що обидва враження – правдиві. Звісно, існують усілякі підрахунки, що допоможуть більш-менш об'єктивно порівняти відвідуваність 15-го Форуму та його численних акцій з минулорічними показниками, тільки у Львові статистика – це не наука. Всі враження тут традиційно висотуються не так із цифр, як із дрібних спостережень, деталей, різноманітних уламків великого спілкування. Кожного разу все це складається в одну й ту ж таки мозаїчну картину.

Чимало відвідувачів надовго залишалось в епіцентрі Форуму, влаштовуючи спорадичні полювання на авторів. Деяким з них народна любов таки намуляла – не лише очі, а й правицю. Зокрема, Марії Матіос, якій довелось багато годин поспіль роздавати автографи на стенді видавництва “Піраміда”. Зрештою, їй належить рекорд цього Форуму: 6 000 проданих примірників нової книжки “Москалиця” – для наших реалій факт непересічний. Натомість деякі інші автори, аж ніяк не потерпаючи від цього, пізнавали зворотній бік слави. Де ще ви побачите відомих письменників та культурницьких діячів, які працюють вантажниками та продавцями? Ось біжить Василь Габор із пачками своїх вишуканих книжок, вітаючись поштовхом плеча і ледве встигаючи зронити кілька слів, ось порпається біля авто Павло Гудімов, який за хвилину повторить цей рейд в надра Палацу Мистецтв. На підступах до Форуму публіку зустрічає зелений бронтозавр на колесах, який тільки тим схожий на пса, що мусить у дощову погоду стовбичити при брамі. Поруч – брати Капранови, які з року в рік втілюють пораду Гері Олдмена: “Якщо хочеш що-небудь зробити добре – зроби це сам!”.

П’ятнадцять найкращих книжок 15-го Форуму

Форум почався ще 10 вересня у готелі «Супутник», де відбулося засідання членів журі конкурсу «Найкраща книга Форуму видавців 2008». Почався з молитви за упокій душі Юрка Покальчука, про чию смерть усі щойно довідалися. І це була не перша смерть, яка позначилася на цьогорічному Форумі, – влітку полишили цей світ геніальний перекладач Анатоль Перепадя та дивовижний письменник Василь Кожелянко. Звісно, без них Форум був інший, але ця трагічна увертюра ніяк не вплинула на загальний настрій та атмосферу книжкового свята, в якій ніколи не бракуватиме життя.

Особливість цьогорічної процедури визначення книжок-переможців полягала у створенні низки окремих Малих журі, сформованих за фаховою ознакою. Це – головні редактори літературних журналів, письменники, науковці-гумантарії, фахівці точних та природничих наук, громадські діячі, журналісти, митці, бібліотекарі та педагоги.

Кожне з восьми Малих журі, ознайомившись із повним переліком видань, надісланих на конкурс, обирало по п’ять найкращих книжок в основній номінації, та ще стільки ж – у додаткових номінаціях: «Найкраща книжка про Львів», «Найкраща видавнича серія», «Найкращий дизайн», «Найкраще поліграфічне виконання», «Книжка, яку хочеться мати вдома».

З усіх книжок, обраних Малими журі, формувався рейтинг за частотністю вибору книжок різними професійними групами. Переможцями ж були визнані 15 книжок (на честь п’ятнадцятої річниці Форуму видавців).

Гран-прі, яке здобув «Гамлет» (чи то Шекспіра, чи то Малковича-Андруховича), навряд чи стало несподіванкою, хоча це й не був одностайний вибір. Принаймні в двох Малих журі ця книжка взагалі не фігурувала в переліку найкращих.

Варто нагадати, що призовий фонд конкурсу «Найкраща книга Форуму видавців 2008» становив 50 000 гривень. Суму винагороди буде зараховано в рахунок оплати за участь у 16 Форумі видавців (2009 р.) у таких розмірах: володареві Гран-прі – 5000 грн., видавництвам, чії книги визнано найкращими, – по 2000 грн., видавництвам, які отримали спеціальні відзнаки – по 500 грн.

Свиня в опері

Режисер цьогорічної урочистої церемонії відкриття Форуму в львівській Опері, передбачуваний в своїй прихильності до епатажу Роман Віктюк, чудово знає, що запам’ятовується тільки остання фраза. Або мізансцена. Нею стала свиня на сцені Оперного театру. Це неподобство-виклик-натяк ніхто не оминув увагою.

Втім, від Романа Григоровича ніхто й не чекав звияжних гопаків та помпезних славнів на честь книги. Ще перед початком відкриття, коли перед театром відбувалось танцювальне шоу, де коні й люди почергово демонстрували вправність та пристрасність рухів, одна з парнокопитних танцівниць оскандалилась просто під час виконання чергового філігранного па. Українську інтелігенцію це дуже звеселило й, за якоюсь метафізичною логікою, підготувало до ще скандальніших – уже сценічних – випробувань.

Одне тільки важко заперечити: за всі роки Форуму не було ще парадоксальнішої церемонії, в якій би обов'язкова офіційна частина, з усіма привітаннями від вищих посадових осіб та цілком серйозними виступами, була настільки театралізованою, еклектичною і яскравою.

Що ж стосується свині – то й це, як з'ясувалось, була дуже вчена свиня. Можливо, вона таки заслужила, щоб потрапити на сцену оперного театру.

Від Форуму до Фестивалю – і назад у майбутнє

Якщо три роки тому, коли мистецька частина акцій Форуму виокремилась в повноцінний літфест, публіка ще не могла збагнути, який в цьому сенс і чому така плутанина, пов'язана з паралельними програмами заходів, то вже Третій літературний фестиваль, який зібрав учасників із 15 країн, викликав помітно більше зацікавлення глядачів і ЗМІ, ніж можна було передбачити. Й хоча російські гості Тат'яна Толстая і Владімір Сорокін поки що залишаються для українського читача "зірковішими", ніж знані європейські майстри кшталту Катрін Панколь чи Юдит Герман (винятково "завдяки" інерційності мислення більшості наших видавців, котрих ще й досі лякає перспектива оприлюднення перекладів світових бестселерів), навіть читання-тандеми за участі абсолютно незнаних в Україні письменниками із Австрії чи Німеччини минали доволі успішно.

І якщо для Форуму проблема досягнення межі росту актуальна вже кілька років поспіль, то з Міжнародним літературним фестивалем – навпаки. Це гнучкіша конструкція, в якій набагато легше реалізувати сучасні формати спілкування між автором і читачем. Саме тому певний дрейф громадської уваги в бік Літфесту можна вважати перспективною тенденцією, яка може додати Форуму ще більше нових барв.

Можливо, вже найближчими роками обличчя Форуму більшою мірою визначатиме Літфест, аніж традиційні форумні розваги на кшталт конкурсу на кращу книгу, камерних презентацій та офіційних заходів. Найважливіше, що Форум і Літфест утворюють єдиний і злагоджений організм, таке собі багатофункціональне книжкове створіння, яке має багато масок та схильне до численних перевтілень, але зберігає неподільну сутність.

І, нарешті, остання метафора цьогорічного Форуму, де вперше відбувався відкритий чемпіонат України зі швидких шахів серед письменників та видавців пам'яті Степана Попеля. У першості брали участь – в рівних пропорціях – кияни і львів'яни. Кияни легко і з великим задоволенням програли в загальному заліку. Приблизно так само, як це поки що відбувається у книжково-виставковому житті України. Отже, все на своїх місцях.

ДОВІДКА:

Організатор Форуму:

Громадська організація «Форум видавців»

За сприяння:

Національної ради з питань культури та духовності

Співорганізатори:

Львівська обласна державна адміністрація

Львівська обласна рада

Львівська міська рада

Офіційні партнери:

Міжнародний благодійний фонд «Україна-3000»

Львівський національний університет імені Івана Франка

Мережа книгарень «Книжковий супермаркет»

Фактичні дані:

Зареєстрована кількість учасників – **820**

Відбулось заходів, акцій, презентацій – **391** (з них **135** – у рамках Третього міжнародного літературного фестивалю «Література в еру мас-медіа»)

Учасників Літературного фестивалю – понад **220** авторів з **15** країн
Надіслано на конкурс книжок – **325** від **65** видавництв
Книжок, зібраних під час добродійної акції «Подаруй дитині книжку!», – **6349**
Прибуло гостей – **686**
Акредитовано ЗМІ – **229**
Акредитовано журналістів – **727**

Основні показники Форуму:

- кількість зареєстрованих учасників – 820
 - в т.ч. зі стендами – 248
 - безстендова участь – 572
- в тому числі:
- видавництва – 276
 - видавничо-книготорговельні фірми – 124
 - бібліотеки та Інститути післядипломної педагогічної освіти – 110
 - книгарні – 42
 - поліграфічні підприємства – 20
 - приватні книгорозповсюджувачі – 103
 - інші (асоціації, музеї, агенції, товариства, журнали, благодійні фонди, інститути, компанії) – 145

**ПЕРЕМОЖЦІ КОНКУРСУ
«Найкраща книга Форуму видавців 2008»**

Гран-Прі Конкурсу: Вільям Шекспір. «Гамлет, принц Данський» (видавництво «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА», м. Київ)

15 найкращих книг 15 Форуму видавців у Львові:

1. «Національний атлас України» (ДНВП «Картографія», м. Київ)
2. «Великий голод в Україні 1932–1933 рр.»: У 4-х томах (Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», м. Київ)
3. «Українська Повстанська Армія: Історія нескорених» (Центр досліджень визвольного руху, м. Львів)
4. «Енциклопедія Львова» (видавництво «Літопис», м. Львів)
5. «Anno Domini = Року Божого: Латинські написи Львова» (Літературна агенція «Піраміда», м. Львів)
6. «Архітектура Львова. Стиль і час» (видавництво «Центр Європи», м. Львів)
7. Іван Дзюба. «Тарас Шевченко. Життя і творчість» (Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», м. Київ)
8. Валерій Шевчук. «Пізнаний і непізнаний сфінкс. Григорій Сковорода сучасними очима» (Університетське видавництво «Пульсари», м. Київ)
9. Василь Стус. «Таборовий зошит» (видавництво «Факт», м. Київ)
10. Іван Франко. «Галицько–руські народні приповідки»: У 3 томах (Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, м. Львів)
11. Станіслав Бушак. «Козак Мамай» (видавництво «Родовід», м. Київ)
12. Оксана Романів-Тріска. «Народна ікона на склі» (Інститут колекціонерства українських мистецьких пам'яток при НТШ)
13. Олег Сидор. «Святий Василій Великий в українському мистецтві» (видавництво «Місіонер», м. Львів)
14. «Українська мала проза ХХ століття: Антологія» (видавництво «Факт», м. Київ)
15. «По одному віршу ста поетів» (видавництво «Грані-Т», м. Київ)

Спеціальні премії:

1. *Найкраща книжка про Львів:*

«Anno Domini = Року Божого: Латинські написи Львова» (Літературна агенція «Піраміда», м. Львів)

2. Найкраща видавнича серія:

«Висока полиця» (видавництво «Факт», м. Київ)

3. Найкращий дизайн:

Николай Гоголь. «Петербурзькі повісти» (видавництво «Грані-Т», м. Київ)

4. Найкраще поліграфічне виконання:

Станіслав Бушак. «Козак Мамай» (видавництво «Родовід», м. Київ)

5. Книжка, котру хочеться мати вдома:

«Anno Domini = Року Божого: Латинські написи Львова» (Літературна агенція «Піраміда», м. Львів)

Спеціальні відзнаки Малих журі:

*Спеціальна відзнака малого журі письменників
та редакторів літературних журналів*

«Сороміцькі оповідки» (Літературна агенція «Піраміда», м. Львів)

*Спеціальна відзнака малого журі науковців
(гуманітарні науки)*

«Теорія літератури в Польщі» (Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», м. Київ)

*Спеціальна відзнака малого журі науковців
(точні та природничі науки)*

Олег Сидор. «Святий Василій Великий в українському мистецтві» (видавництво «Місіонер», м. Львів)

Спеціальна відзнака малого журі громадських діячів

«Великий голод в Україні 1932–1933 рр.»: У 4 томах (Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», м. Київ)

Спеціальна відзнака малого журі журналістів

Дж. Р. Толкін. «Діти Гуріна» (видавництво «Астролябія», м. Львів)

Спеціальна відзнака малого журі митців

Станіслав Бушак. «Козак Мамай» (видавництво «Родовід», м. Київ)

Спеціальна відзнака малого журі бібліотекарів

«Українська преса в Україні та світі». – Том 1 (Львівська наукова бібліотека ім. Василя Стефаника)

Спеціальна відзнака малого журі педагогів

Галина Сохань. «Основи християнської етики» (видавництво «Світ», м. Львів)

Спеціальні відзнаки

за вагомий внесок у становлення та розвиток українського книговидання:

Найкраща книгарня України:

Книгарня «Є» (м. Київ)

Найкраще поліграфічне підприємство України:

ВАТ «Поліграфкнига» (м. Київ)

Найкраща телепрограма про книги:

«Книга.UA» («Перший національний», м. Київ)

Книга, на яку давно чекали:

В. С. Марцин. «Наукознавство» (Університет банківської справи Національного банку України, м. Київ)

Незабутній Автор:

Юрко Покальчук

Спеціальні відзнаки:

Міжнародного благодійного фонду «Україна-3000»:

Видавництву «Махаон-Україна», м. Київ

Міністра внутрішніх справ України Юрія Луценка:

Видавництву Старого Лева, м. Львів

Компанії «Австрійські авіалінії»:

Громадській організації «Форум видавців»

Висловлюємо вдячність всім, хто допомагав і підтримував:

Партнерам:

Управлінню культури та туризму Львівської обласної державної адміністрації
Головному управлінню освіти і науки Львівської обласної державної адміністрації
Управлінню поліграфії та телерадіопростору Львівської обласної державної адміністрації
Управлінню культури та туризму Львівської міської ради
Управлінню інформаційної політики та зовнішніх відносин Львівської міської ради
Управлінню освіти департаменту гуманітарної політики Львівської міської ради
Управлінню у справах сім'ї, молоді та спорту Львівської міської ради
Посольству Австрійської Республіки в Україні
Посольству Республіки Литва в Україні
Посольству Королівства Норвегія в Україні
Посольству Швеції в Україні
Посольству Грузії в Україні
Посольству Республіки Польща в Україні
Генеральному консульству Республіки Польща у Львові
Австрійсько-Українському бюро зі співпраці у сферах освіти, науки і культури
Ґете-Інституту в Україні
Культурному фонду «Norga» (Норвегія)
Польському Інституту у Києві
Інституту книжки (Краків)
Літературному колоквиуму Берлін (LCB)
Культурному інституту «Allianz» (Німеччина)
Німецькій академічній службі обміну DAAD
Товариству «Вілла Деціуша» (Краків)
Шведському культурному інституту
Швейцарській культурній програмі «Про Гельвеція»
Французькому культурному центру
Ізраїльському культурному центру при Посольстві Держави Ізраїль в Україні
Міжнародному фонду «Відродження»
Польській книжковій палаті
MAP Polska
Херох Polska
Газеті «Книжное обозрение» (Москва)
Видавництву «Фоліо»
Видавництву «Нора-друк»
Видавництву «Смолоскип»
Видавництву «Факт»
Видавництву «Астролябія»
Видавництву «Книги-XXI»
Самміт-книга
Національному музею у Львові імені Андрея Шептицького
Галереї «Пори року» Львівської національної академії мистецтв
Мистецькому об'єднанню «Дзига»

Українській асоціації видавців та книгорозповсюджувачів
Українській бібліотечній асоціації
Національній спілці письменників України
Асоціації українських письменників
Федерації шахів України
Львівській обласній шаховій федерації
Львівському шаховому клубу
ГО «Вірменська, 25»
Національній Парламентській бібліотеці
Національній бібліотеці України для дітей
Львівській обласній бібліотеці для дітей
Центру міської історії Центрально-Східної Європи
Львівському обласному Інституту післядипломної педагогічної освіти
Українській академії друкарства
Університету банківської справи Національного Банку України
Видавничо-поліграфічному інституту НТУУ КПІ

Партнерам:

Партнеру з паперу: Arctic Paper AB
Поліграфічному партнеру: ВАТ «Поліграфкнига»
Технічному партнеру: Техніка для бізнесу
Транспорт: ЗАТ «Завод комунального транспорту» холдинг ЛАЗ
Зв'язок: Спаринг Віст
Поселення: Готель «Супутник»
Піар та реклама: PRP Ukraine
Партнеру: Львівській обласній філії «Укрсоцбанк»
Партнеру: Львівській обласній дирекції ВАТ «Райффайзен Банк Аваль»
Консультації з управління знаннями: PPV Мережі знань
Незалежна оцінка книжкового конкурсу: «Контракти Аудит»
Офіційному перевізнику – Австрійські Авіалінії

Волонтерам: Львівській міській молодіжній громадській організації «Студентський рух
«Студент за студента»
Творчій агенції «Капітошка»

Пригощали: «Криївка», «Мазох-café», Кав'ярня «Старенький трамвай»
Відкрита кав'ярня «Біля Діани на Ринку» Ліга Рестораторів Львова Егоїсти

Партнерським ЗМІ:

Генеральному партнеру новин ІНТЕРФАКС УКРАЇНА
Генеральному радіопартнеру ЛЮКСЕН
Офіційному партнеру СІМ'Я І ДІМ
Першому інформаційному партнеру 5 КАНАЛ
Ексклюзивному інформаційному партнеру ZAXID.NET
Інформаційному партнеру ВИСОКИЙ ЗАМОК
Партнеру Форуму ГАЗЕТА ПО-ЛЬВІВСЬКИ
Постійному інтернет-партнеру АРТ-ВЕРТЕП
Улюбленому інформаційному партнеру ТРК ЛЮКС

Медіа-партнерам: Главред, ПіК, Телекритика, Україна молода, телеканал новин «24»,
Український тиждень, Газета 24, Перший національний, Українська правда, Суботня
пошта, Газета по-києвски, Дело, Коментарии, Kyiv Weekly, Освіта України, Дело, Love
radio (91,5 Fm), Radio Melodiya (107,2 Fm), Nashe radio (106,0 Fm), Radio Era Fm (88,6 Fm),
MFM Station (104,3), Radio Hit Fm (101,7).

За медіа-підтримку:

Liga.net, Майдан, Критика, Новая, Инвест Газета, Статус. Економічні відомості, Львівська ОДТРК, 12 канал (Львів), СІТІ, Ратуша, ТРК Міст, телеканал Кіно, Інформатор, Новий погляд, Lviv Today, Комплекс, www.delfi.ua, Друг читача, proUA.com, ugmk.info, ШО.